

Presentación do Premio Victoriano Taibo 2016 (2)

CALROS SOLLA

Co gallo da presentación en Pontevedra d'A *relixión do mar* de Xosé Iglesias (Librería Paz, 26-5-2017).

Calros Solla

O Sr. Paco dos Praseres, mariñeiro retirado, taxista retirado, taberneiro retirado, daquela, home sabio entre os sabios; patrón aínda hoxe dun chiringhito azul selestes fondeado hai corenta anos nas areas de Moghor, díxome un día, enchendo a canghrexo do peito, que a súa nai pobriña o parira descalsiño no fondo do mar.

Atendo decote a conversa do Sr. Paco, criatura anfibia, setáseo en extinsión; mírolle en fite prós ollos azul selestes e asómome sen peitoril ao abismo do Deep Challenger, na fondeira do Pasífico. O falar do Sr. Paco faime sentir xemelgho no seu antípoda.

Si o vello Sinbad volvese ás illas, Al-Faris Ibn Iaquim Al Galizí relataría polo miúdo historias de leviatáns e de sereas cantoras, historias de naufraxios e de redes ao cope, historias de raqueiros e caíucos, e de piratas con patente de corso.

Miro en fite prós ollos de Xosé Iglesias Lamela, mariñeiro en activo, poeta en activo, sidadán en activo, e o sonar reflecte o eco dun ser humano feito a si mesmo, curtido na febre dos caladoiros, abensoado, asemade, coa inspiración da misteriosa ardora, co chíop-ranto das ghaivotas. A escrita de Xosé, mariñeiro da Ghalisa, faime sentir xemelgho no seu antípoda.

Benvido a porto, Xosé Iglesias, poeta-naveghante, naveghante-poeta; benvido ao peirao da Moureira. Ao abrigho do mar de Pontevedra, abarloaches o teu *pailebote branco* a par das naos de Colón e Paio Gomes Charinho, a carón dos ghaleóns de Sarmiento de Gamboa e de Benito Soto, a son da dorna de anónimo vai e vén.

Amarraches a deus nun norai de esperanza e aghora, home xeneroso, has partillar connosco o teu quiñón ben ghañado. Que ninghén ouse disir que o peixe é caro, mais teñan conta das espiñas.

Benvido, chimán!, oh meu chimán!; xa sopra na arroutía o rorcual místico que anunsia a túa venturosa arribada.

Creo, creo, creo no mar que nos alimenta e nos esfolo, que nos expande e nos achica, que nos enxendra e amortalla. En sinal de reverensia, role a miña cabeza tallada do corpo; role polo varadoiro abaixo até bicar a tona da maré.

Teño fe nos mariñeiros bos, nos pescadores de almas, nos demiúrxicos mareantes que multiplican os peixes para faser da nesiedade fartura. Creo no seu credo.

Hai peixe, hai peixe!!

A diario, póxanse nas lonxas do fresco os nosos despojos, o que de nós rexeitarían mesmo os cans. Así e todo, das miudansas porfiamos na construción dunha patria, caderna mestra do noso ser multiplicado. *Calquera patria é nosa ante a porta que colapsa as aghullas.*

E de norte ou de sur, a bonansa ou a temporal, aproamos os camiños da vida, apeitamos na amura de babor e na de estribor a inclemente singhradura; ora na vereca que nos leva ao cumio, ora no traso serto da derrota.

Deixamos atrás o conforto da terra firme e entreghámonos ao chou dos meteoros. O ronsel dos proscritos é unha estrela fatua e, dende a cofa, abesullamos o horisonte na procura do peixe noso de cada día, porque *sen peixe non hai retorno.*

Non nos entende quen nos desghoberna, quen nos encaia o temón, quen nos embafa a bitácora, quen nos abandona á deriva, á nosa sorte, nun oséano ateghado de

quenllas. Quixen ser o persebeiro do teu corpo acantilado, apañar a mans cheas os asios do chope, xoghar ás aghachadas co lobo da rompente. Envolveume o mar. A merghullo, respiramos pola ferida.

Medra a flor na bitácora das soidades, tan só as 32 pughas ferintes dunha rosa irta de pétalos desnortados. Tan só a soidade: *o barco e mais nós*.

Patria de cadaleitos, na nosa carta de naveghasión, paralelos e meridianos tesen e destesen unha arañeira intanxíbel. A parca é a suprema redeira, a viúva de todos.

Quixen fuxir de min, e xacando construín un barco destinado ao afundimento. Cando se espregghisa a ghalerna, o meu espiñaso renxe e rincha coma carro do país, abatida osamenta de estaleiro. *Construír un barco é tallar na árbore a historia dun pobo*. Acumularon os séculos tanta obra morta...

Quixen fuxir de min, e á navalla labrei unha arca de dioivo. Enchín a adeggha *con anacos do meu interior*, enroleinos de dous en dous, estibeinos, e investido capitán e polisón, craveime de mans e pés ao pau maior para ir ao fondo co aparello.

Quixemos fuxir de nós, e o mar nas medras rescatou a nosa inersia. Acordamos Robinsons no dourado areal dunha illa inédita, bicados pola escuma e agharimados por un sol equinocsial. Estamos vivos, meu chimán; oh meu chimán!! Convertémonos á túa relixión de esforso e vixilia, á túa doutrina de solpores adoesidos. O noso espírito, pasado pola quilla, arela faserse ao mar novamente.

Sempre deixamos todo pola popa. E nós, avante!! Sempre avante!!

Que o destino vos bendigha:

Proa
Babor Estribor
Popa

Norte
Oeste Leste
Sur